

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.12. Quia cibus hic substantiosus est admodum, magnam requirit
præparationem ex parte nostra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

nostram adeo insignem & eminentem, illam vocant mutationem dexterae ex celsi, id est digna eius omnipotentiae: etenim nemo dextram in Deo credit aut suam sicut in vobis & in me: sed nomen hoc attribuitur attributo in quo harum manuum opera cognoscuntur: manu namque dextera communiter opera facimus graviora & fortiora: & quae maius modum. Deus omnia haec efficit in quantum omnipotens; idcirco omnipotentiae eius nomen adscribitur: manu dexterae in ijs operibus a quae illa requiritur: mutatio humani cordis ex carnali & terreno in caeleste ac Divinum, opus est omnipotentiae Dei: cuiusque dextera, Dextera Patris aeterni Christus est & per eum omnipotentiae suae effecti opera: *Omnia per ipsum facta sunt* q. d. Hoc ipsum mutare scilicet cor, ut loquar ex filijs in filios: creare gratias, & qui longe a Deo erant, seriatim, adducere proximos, carnales, terrenos, humanos evehere spirituales, caelestes & Divinos: opus est respectu dexterae Patris. At tamen dicimus opus hoc esse SS. Sacramenti: cum enim mysterium sit quod reducit ad articulum omnipotentiae Dei: cum opus sit eius omnipotentiae tales in nobis operari effectus, a quo dubio dicere licet opus esse eius dexterae, & beneficium esse quo Deus nos praevenit in SS. Sacramento dum tantum in nobis operatur mutationem qua decet nos ad eius receptionem accedere: quia nec panis nec vultus affectus hominis illo inspectore in quo requiescit, sed plane Divinos, & cum Deus non sit in natura; illum tamen motibus praefert, sicutque eius conditiones modisque agendi Deo magis quam hominibus proprias: etenim est illa laus quae correspondet illi quam Deus in hoc caelesti induit. Sacramento, qui verus Deus & absolutus creaturarum Dominus, humilis vultu apparet creaturae: & servus in speciebus panis & vini, quas in illo oculi conspiciunt corporis: oculis licet fidei Deum ipsum in illo cognoscimus sub illis speciebus: & hoc ea tantum mente, ut se vobis & nobis accomodet, quatenus illum omni cuncta difficultate recipiamus.

§. 12. Quia cibus hic substantiosus est admodum magnam requirit preparationem ex parte nostrae.

16 **S**emper gravis mihi remansit difficultas ex praedictis: si namque sacramentum hoc in quo est dextera Dei Patris, sit illud quod no-

stra transmutat corda ex humanis in Divina, ex hominum conditionibus in conditiones Dei: quid causae subesse potest, quod toties communicans, vita non vinam spirituali sed carnali non vita Dei sed hominis: multum nimis eius inclinati passionibus, semperque regnet in me verus Adam, qui subditus carnis passionibus ostendit in vita sua quantum illis dominetur: dia-bolus, ut vires nobis non sint illi resistendo, si Deus alio medio suas nobis non admittret. Si igitur tam parum de Deo in me sit, atque in meis operibus, verbis & cogitationibus virtus elucescat, qua Deus in SS. Sacramento accurrat ad renovationem meam & gratiae perfectionem: quomodo haec sibi conveniunt jam frequens eius receptio & parva salutis utilitas? Semper enim in eodem me doleo statu imperfectionis, semperque voluntas mea bonis afficitur terrenis. Quis ergo dixerit tantum in me per hoc fieri mutationem? Quia si terrenus etiam quantum ad desideria ante communionem, post illam idem ego sum non mutatus, & si prius obediebam passionibus, nunc istis similibus obediō: vnicō verbo nullam in me sentio mutationem nec conditionum alterationem, nec omnino appetitui meo servare se plus licet communicant quoniam eadem me semper lugeo tepiditate languentem: ac si Deus non esset infinite potens & efficax ut ad statum me promoveret perfectiorem, illo qui sub illis speciebus se mihi praebet in cibum: quae huius causa? Vnde talis aedia animique languor? Respondeo quia si frequentes illae communionem sine ulla sine preparatione: vnde non mares tam parum in te operari fructum: accede toties quoties libenter, si non debite praeparatus, ab altari recedes imperfectione.

Hic cibi delicatū multaque substantia si stomacho frigido recipiantur, maloque humore, cruditate & flegmate indispōito, parum est si nullam adferant utilitatem, virtutem aut robur sed usque te perturbant, debilitant, cruditates humoresque augent peruersos & morbi causa sunt tibi gravior. Igitur si faciam frequentes Communionem sique tibi stomachus animae nullo charitatis Dei & proximi calore servens, sed ad illam accedas sicut ad ceteras actiones quotidianas quas nullo spiritu petapis & seriore: si anima cruditate abundet: mala voluntatis, & odio contra fratrem tuum amarecat, nihil hic aliud cogites quam id quod possidet tibi suffurari, illique quae am possis maximam adferre molestiam: si flegmata tepiditatis pedesque plumbe-

I. Ex parva preparatione vix vllū percipimus fructum.

II. Similitudine consumatur stomachi.

Humili quibus repis ad seruitium Dei, totam tuam occupent animam: si peruersi humores ex tantis contra Deum offensis, quibus anima perturbatur illam integre possideant: quid de nullo fructu spirituali & augmento ex tam frequenti conueteris communionem? Quid expositulas quod ita intritus sis & impeditus in ordine ad beneficia collata digne frequentantibus? Ne tibi nouum videatur: quod fauores & delicias non expectaris quibus tuos Deus demulcet in communionem, quod similiter minus proficias, imo vero mundanis plus afficiaris voluptatibus, nouique Deum criminibus quotidie ad iram provocas: nullam aliam inquirere causam: tuum accula stomachum animam: redundat enim malis humoribus nocivisque cruditatibus. Hos prius expellito humores teque ad illam disposito preparatione effectibus eius conformi, & deinde ad communionem accedito: non dubio in anima tua senties effectum communionis, nouum in illa experieris vigorem, nouum in amore Dei spiritum, calorque hic spiritualibus feruentius exardescet, atque hoc modo totum tibi sacramentum proficies ad salutem. Debite accede & bonis his omnibus perfructus.

III. Quispius expurgandus est.

Quod si quoniam hac esse debeat dispositio, requiras, respondeo hanc primam esse debere qua animam tuam a peruersis illis humoribus & cruditatibus expurges. Hanc docet Propheta

Pf. 25.

Rex: *Lauabo inter innocentes manus meas, & circumdabo altare tuum Domine.* Primo ponit lauacrum & emundationem ab omnibus scindibus, vt iustorum numero adscribitur: etenim per penitentiam peccata dimittit hoc est sibi manus abluere. Per manus capiuntur opera, & sicut peccata opera sunt voluntaria a nobis ipsa procedentia, ideo per manus significantur: vnde sic Incognitus: *Lauabo manus meas id est per penitentiam purgabo peccata commissa. Et sic ero inter innocentes.* Et perfecta hac ablutione sequitur accessus ad altare, illud circumdando sublimi meditatione maiestatis in illo residentis, illam Dei considerando cui innumeri assistunt spiritus Angelici quatenus praesentia hac consideratione ad sacram communionem cum maiori accedat reuerentia: *Et circumdabo altare tuum Domine.*

V.

Quantum opinor spectat hic Propheta praecipuum illud Domini quo mandabat ad osium tabernaculi statui labrum aqua plenum & speculis circumiectum: vt Sacerdotes ingressuri SS. Sanctorum in speculis illis se prius intuerentur & si quos mouerent defectus seu maculas

hac aqua abluerent & deinde mundi intrarent Sancta Sanctorum. Labrum hoc aquae penitentiam d' eodiat: hac etenim immunditas nostrorum abluat peccatorum: hanc statuit Deus in Ecclesia sua, eoque sine rot. in ea sunt confessarij, vt tanto facilius accedat: verumtamen prius te in conscientia tua velut in speculo considerat, examina perferunt, ita vt in hoc examine velut in speculo tuas agnoscas immunditias & imperfectiones, & illico recurre ad penitentiam, ut eiusque aquis tuam emunda animam, aquis scilicet lacrymarum, doloris & contritionis penitentiae scelerum tuorum: qua dispositus ad pedes recte de confessarij. Hac aqua David ipso tunc calidissimas tuas singulis noctibus eluebat: *Lauabo per te, singulis noctes lectum meum, lacrymae meae stratum meum rigabo.* Nec visam oportet tantum lacrymarum effundere, iudicatis quemlibet etiam exiguum peccatorum dolorem esse sufficientem, teque satisfacere si confessarium ad eam minimo dolore contritus: nequaquam, sed rursus debet esse lacrymarum tuarum effusio, vt illa totum innatet sicutum: tunc namque debet esse debet offensi Dei, quanta uocasse est vt copia sit lacrymarum, qua lectus terrae rigari possit. Et quando hac aqua omnino fuerit condatus, hocque praemisso lauacro nullum in conscientia tua reliquus delicti remorsum sentieris, tunc ingredere Sancta Sanctorum, tunc ad sacram accede Communionem vt ita tibi proficias, atque in se praclaros illos operetur effectus, quos SS. Sacramentum in eius produci anima qui debite digneque accedit.

Agra decumbit anima penitenti plurimum in scelerum humoribus oppleta: Christus autem vt Quispius Diuinus medicus applicare tibi vult salutarem medicinam, eoque sine te primo disponit. Et liquet peritus medicus infirmitatem radicibus expulsum, perfectamque ex toto daturus sanantem stomachum prius Zulapijs preparat, quo te preparato, potionem praestabit purgatiuam, qua cruditates malolque educit humores, quibus euacuat stomachus emundatur ita constant vt deinceps cibum sumat proficuum, quo vires illi reparantur & in salute plurimum ardescat. Ita simul ter Christus nos congrue disponit Zulapio examine conscientiae soluit. Quo de te dispositus sumenda nobis est portio penitentiae, quae radicibus euellit peccatae nostrorum scelerum humores, repeditatis nocte & hanc accedit stigmata in amore Dei, cruditates affectuum nostrorum carnis & sanguinis: his omnibus nos emundat purgatio penitentiae &

Exo. 38.

cor.

confessio sacramentalis. Et sicut ut proficua & opportuna censetur purgatio: quando tormi-
nibus torquens: in salutem tenenda est confes-
sio: quando tormina & cruciatus causat pecca-
torum: quae confessus est: quibus optime dispo-
nitur anima, ab omnibus vitia quibus impeditur
procedat cibi spiritualis utilitas: expulsi etenim
ad ea male cernuntur humoribus, & eradicatis
noctui affectus crudelitibus, congruenter calor
preparatus est charitatis & amoris. Deum in ani-
ma: equo ita vultu cibis hic factae commu-
nicationis accipietur, salutem tibi promouebit spi-
ritualem, virtutis incrementum, perfectionis in-
crementum, & vitae spiritualis per gratiam reno-
uationem: nec non Diuino operabitur effectus,
mutacionem vitae, pietatis ardorem, eleuationem
spiritus: cum enim liber sit stomachus ab illis
impedimentis malorum humorum & crudita-
tum, calor charitatis noua producet in te virtu-
tum incrementa, quibus pietas accendetur, &
anima ascendet ad statum perfectionis & eu-
mulum meritum.

Placuit mihi sumere similitudo portenti
illius omnis factitatis S. Therisae de Iesu. Quae
argumento nostro applicata, modum nobis de-
clarat & preparationem necessariam ad S. Com-
munionem agit de primis principijs in via per-
fectionis, & quid nobis tunc sit agendum: *Sibi
persuadet (inquit illa) incipiam quod horum
plantare incipiat in terra admodum infructifera
malisq; herbis oppletat: ut autem illa Dominus de-
lectetur, nocuas eradicat: herbis plantatq; nouas.
Tempus considerat: etenim ingreditur Deus in
anima tua recreationis ergo quando illum in-
SS. suscipis Sacramento, & per eam ambulat
velut per horum deliciarum: quoniam sponsus
de illa loquens sub nomine sponsae eundem
hunc titulum illi adscribit, eamq; horum vo-
cantur recreacionis: Hortus conclusus foror mea
sponsa. Quo significet Deum in anima velut in
horto fertili, quando, pacato q; delectari. Ut
autem talis euadat diligens hortulanus primo
nocuas eruit plantas: atque per hoc terram pra-
parat, cumque iam hic omnibus perfecte fuerit
expurgatus, nulla relictis lapparum, viticarium,
& zizaniorum ra lice, tunc arbores plantat fec-
cundissimas, floribus vestit odoriferis, herbisq; que
replet saluberrimis: his rite dispositis aqua to-
tum rigat horum terramq; madefacit, quo fit
ut herbae germinet, flores pullulent, reddatur
que hortus grauius iucundus, & fecundus: nisi
enim iniuiles vellat herbas, nullam aqua adfo-
ret vilitatem nisi quod illa euzdet ericetum*

magis quam hornus, nec arbores, nec planta, suos
tempore congruo ferent fructus, non folia, non
flores: vide nullam praestabit hortus hic Domi-
no suo recreationem. Ad hoc igitur nocuae ex-
tirpentur herbae quibus omnibus extirpatis,
fructus herbae, flores, arbores, accrescant tanto
fecundius, tantumq; vilius, inabitque Domi-
nus in eo se recreaturus, ex cuius recreatione
totus videtur renouari & quidquid in eo est pre-
mior gaudio accrescere.

Ut anima Deo gaudium exhibeat illam in-
gredienti per S. Communionem, requiritur ve-
rultum excreuerint arbores, floresq; germi-
narint virtutum quatenus sic laudius d. licia-
rum: porro hoc fieri nequit nisi prius iniuiles &
nocuae eellantur herbae peccatorum, malo-
rumque affectuum at terrena haec & caduca,
expellantur hi radicibus: quando vero ab his
cambus iam emundata fuerit anima, plantari
debent virtutum arbores, meritum flores, &
herbae bonorum exemplorum odoratissimae.
Quando his accedit aqua rois caelestis. Diuino
gratie nihil non proderit, virtutes accrescent,
augebuntur merita bonum exemplum, famisque
iniquis ascendet sursum: atque hoc citari quo
fulgebit anima, & hac preparatione bene culta,
Deo liberum permittat ingressum, ut in illa se
oblectet: illo namque gaudio quo Deum deum-
cebit ad primum in eam ingressum, omnia pro-
specto euenient successu, fiet anima diuino con-
spectui formosior, ipse vero Deus per piissimam
suam misericordiam milleis illam bonis cu-
mulabit caelestibus; quibus cultus multo adori-
nabitur, Deoque gratiore prouocabit recrea-
tionem.

*S. 15. Si Deus voluerit ut mundus susce-
pturus Deum hominem factum se-
prius prepararet: multo maior requi-
ritur preparatio recipiendi eum ut
cibum nostrum.*

Hae ea semper sunt Dei mens ut homi-
nem ad statum eneheret dignorem, illi-
que esse suum Diuinum communicaret.
In principio creationis eius adeo fuit de illo li-
berius, ut ita loquamur ut non contentus creare
illum ut ceteras creaturas suae vocis tantum
imperio: ipse dixit & facta sunt: sed quasi con-
siliu incutes tres Diuinae Personae de eius
tractantur creatione: *Factus est hominem ad ima-
ginem & similitudinem nostram: quia eius super rem-
reliquis.*